

NAATI CCL Bulgarian Vocabulary List

124 Australian terms that come up in CCL dialogues · how to render each in Bulgarian Български · where candidates lose marks

Free from **naaticcl.com** — practise full Bulgarian CCL dialogues read at exam speed and get line-by-line AI marking; your first full dialogue is marked free: naaticcl.com/practice. Online version with explanations of every term: naaticcl.com/naati-ccl/bulgarian/vocabulary.

Health · 24

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Medicare	Оставя се като „Medicare“ на английски, без превод — това е собствено име на система, което кандидатът трябва да запази.	Грешка е да се превежда буквално като „здравна осигуровка“ или „здравна каса“, защото това звучи като общо понятие и губи точния институционален референт, който изпитът очаква да се разпознае.
Mental health care plan	Превежда се описателно като „план за психично здраве, изготвен от лекар за достъп до субсидирани консултации“ — няма кратък утвърден български термин.	Буквалният превод „план за психично здравеопазване“ звучи двусмислено и не предава връзката с Medicare субсидията и ролята на личния лекар, което е ключовата информация.
Out-of-pocket	Превежда се като „доплащане от собствен джоб“ или „сума, платена лично от пациента“.	Грешка е да се преведе просто като „разходи“ без да се посочи, че това е частта, останала след покритието — така се губи ключовият контраст с Medicare плащането.
Lifeline	Оставя се като собствено име „Lifeline“ на английски, без превод.	Грешка е да се преведе буквално като „спасителна линия“, защото това звучи като описание, а не като разпознаваемо име на конкретна услуга.
Emergency department	Превежда се като „спешно отделение“ — това е точен и естествен български еквивалент.	Кандидати понякога казват само „болница“, без да уточнят, че става дума конкретно за спешното отделение, което е загуба на конкретна информация.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Medical certificate	Превежда се като „медицинско удостоверение“ или „болничен лист“, в зависимост от контекста.	Превод като „медицинска справка“ звучи твърде общо и не пресъздава специфичната официална функция на документа в австралийския контекст (за работодател, Centrelink и др.).
Medicare card	Казва се „Medicare карта“ — името Medicare се запазва на английски, а „карта“ се превежда.	Грешка е да се преведе като „здравна карта“ без да се спомене Medicare, защото това звучи като генерично понятие и губи конкретния институционален идентификатор.
Triple Zero	Казва се „нула нула нула“ или „000“, като се обяснява, че това е спешният номер в Австралия — не се превежда като българския спешен номер 112.	Грешка е да се каже „112“, защото това е европейски номер и подвежда слушателя, че се отнася за българска система, а не за австралийска.
Gap fee	Превежда се описателно като "доплащане".	Буквалният превод "такса за пропаст" е безсмислен на български и не предава финансовия смисъл на доплащане над покритата сума.
Referral letter	Превежда се като "направление" – стандартният български медицински термин.	Преводът "препоръчително писмо" звучи като лична препоръка, а не като официален медицински документ, свързан с Medicare.
Waiting list	Превежда се директно като "списък на чакащите".	Бърка се с "waiting period", като кандидатите казват "период на изчакване", което подменя понятието за опашка с понятие за времетраене преди старт на плащане.
Asthma action plan	Превежда се описателно като "план за действие при астма".	Съкращаването до "план за астма" губи елемента "действие" (action), който предава спешните инструкции при пристъп.
Extras cover	Превежда се описателно като "допълнителна здравна осигуровка" или "покритие за допълнителни услуги".	Буквалният превод "екстра покритие" звучи неясно на български и не обяснява, че става дума конкретно за услуги извън Medicare.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
GP referral	Кандидатът трябва да каже „препоръка/направление от личния лекар“ — това предава смисъла точно.	Грешка е да се преведе само като „препоръка“ без връзка с личния лекар или Medicare, защото се губи административната функция на документа.
Bulk bill	Кандидатът трябва да обясни с фраза като „директно фактуриране към Medicare, без такса за пациента“, защото няма единен български термин.	Грешка е да се преведе буквално като „групово фактуриране“, което не предава смисъла на безплатната визита за пациента.
PBS	Запазва се абревиатурата PBS, с кратко пояснение: „схема PBS за субсидирани лекарства“.	Грешка е да се обърка с Medicare изобщо или да се преведе буквално без пояснение — PBS е конкретно за лекарства, не за лекарски прегледи, и това различие трябва да се предаде.
Public hospital	Превежда се като „държавна болница“.	Грешка е да се каже „обществена болница“ буквално без пояснение или да се обърка с частна болница — важно е да се предаде, че лечението е безплатно чрез Medicare.
Private health cover	Превежда се смислово като „частна здравна осигуровка“ или „частно здравно осигуряване“.	Грешка е да се преведе просто като „здравна осигуровка“ без „частна“, защото това се бърка с Medicare, който е държавна, а не частна система.
Advance care directive	Превежда се като "предварителни медицински указания" или "декларация за бъдещи здравни грижи".	Често се бърка с "завещание" (will), което е съвсем различен правен документ, отнасящ се до имущество, не до медицинско лечение.
Bulk billing	Превежда се описателно като "директно фактуриране към Medicare без доплащане от пациента", тъй като няма единен термин в български.	Грешка е буквален превод "групово таксуване" или "масово фактуриране", което не предава смисъла за нулево заплащане от пациента.
Triage	Превежда се като „сортиране по спешност“ или се обяснява като „преценка на приоритета на пациентите в спешното отделение“.	Често се превежда буквално или се оставя непреведено без обяснение — губи се смисълът, че става дума за подредба по спешност, а не за диагностика или лечение.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Specialist referral	Да се каже „препоръка/направление към специалист от личния лекар“ – ясно и разбираемо на български.	Грешка е да се преведе просто като „консултация със специалист“ – губи се ключовият елемент, че е задължителен документ от GP, без който Medicare не покрива визитата.
Pharmaceutical Benefits Scheme	Запазете английското име Pharmaceutical Benefits Scheme или използвайте съкращението PBS, евентуално с кратко пояснение „схема за субсидиране на лекарства“.	Честа грешка е да се обърка с Medicare като едно и също нещо – PBS е отделна схема конкретно за лекарства, не за медицински услуги, и това разграничение трябва да се запази.
Ambulance cover	Да се каже „застраховка/покритие за линейка“ – описателно, ясно за контекста.	Грешка е да се предположи, че Medicare автоматично покрива линейка – в повечето щати това не е така, затова ambulance cover е отделна застраховка, а не част от Medicare.

Legal · 23

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Fair Trading	Оставя се като „Fair Trading“ на английски, като собствено име на институция, евентуално с кратко пояснение „ведомство за защита на потребителите“.	Буквален превод като „честна търговия“ звучи като общ принцип, а не като конкретна държавна институция, към която се подават жалби.
Fair Work Commission	Запазете английското име "Fair Work Commission" като собствено име на институция, при нужда добавете кратко пояснение "австралийската комисия по трудови отношения".	Буквалният превод "Комисия за справедлива работа" звучи като измислена организация и обърква слушателя, защото не се разпознава като конкретна институция.
Event number	Превежда се като „номер на случая“ или „референтен номер“.	Грешка е да се преведе буквално като „номер на събитие“, което звучи неразбираемо на български и не предава функцията му като идентификатор на полицейски/ административен случай.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Local Court	Превежда се директно като "местен съд".	Превод като "районен съд" или "общински съд" внушава друга съдебна структура, различна от българската система, и обърква нивото на съда.
Light duties	Превежда се като "облекчени задължения" или "лека работа".	Грешният превод "почивка от работа" обръща смисъла напълно – означава отсъствие, а не модифицирана работа.
Legal Aid	Превежда се като "правна помощ" – ясен и общоприет термин.	Добавянето на "безплатен адвокат" не винаги е точно, тъй като услугата може да е само частично субсидирана, а не напълно безплатна.
Family Court	Превежда се като „Семеен съд“ — това е ясен и точен еквивалент.	Обобщаване до просто „съд“ без уточнение „семеен“ губи специфичността и точка при информационен трансфер.
Federal Circuit	Превежда се като „Федерален окръжен съд“ или се обяснява като „федерален съд от по-нисша инстанция“.	Директен превод „федерален кръг“ е буквален и грешен — „circuit“ тук означава съдебна инстанция/окръг, не геометрична форма.
Reference number	Превежда се като „референтен номер“ или „входящ номер“ — и двата варианта са ясни в български административен контекст.	Превод като „номер за справка“ звучи неестествено и по-слабо разпознаваемо; по-добре да се държи на „референтен номер“.
Police report	Превежда се като "полицейски протокол" или "полицейски доклад".	Съкращаването до просто "доклад" изпуска думата "полицейски" и губи официалния характер на документа.
Magistrate	Кандидатът трябва да каже „магистрат“ или „съдия от районен съд“, като най-точно е „магистрат“, защото българската съдебна система няма пряк аналог.	Чест е превод като „прокурор“ или „следовател“, което е напълно грешно — magistrate е съдия, не обвинител.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Police check	Кандидатът трябва да каже „проверка за съдимост“ или „свидетелство за съдимост от полицията“.	Грешка е да се преведе като „полицейски разпит“ или „разследване“, което създава грешно впечатление за наказателно производство, а не за административна проверка.
Statutory declaration	Превежда се като "декларация под клетва" или "официална писмена декларация", като се обясни при нужда, че е правно обвързваща.	Грешка е директен превод като "нотариален акт", тъй като statutory declaration не изисква нотариус, а само упълномощено лице (напр. JP).
Apprehended violence order	Превежда се описателно като „съдебна заповед за защита от насилие“ или се казва абривиатурата AVO с обяснение.	Грешка е да се преведе буквално като „заповед за арест“ — това е забранителна/защитна заповед, не заповед за задържане, и объркването може да доведе до грешна информация в изпита.
Duty lawyer	Превежда се като „дежурен адвокат“ или „безплатен съдебен адвокат на смяна“.	Грешка е да се преведе просто като „адвокат“ без „дежурен/безплатен“ — губи се ключовата информация, че услугата е безплатна и достъпна в деня на явяването в съда.
Infringement notice	Превежда се като "акт за нарушение" или "уведомление за глоба", в зависимост от контекста.	Кандидатите го бъркат с "присъда" или "наказателно обвинение", което звучи много по-сериозно от административна глоба.
Demerit points	Най-добре „наказателни точки“ или „точки за нарушения на движението“ – описателен превод, тъй като буквалният термин не съществува в българската система по същия начин.	Грешка е да се преведе просто като „глоба“ (fine) – demerit points са отделни от паричната санкция, те засягат книжката, не джоба директно.
Good behaviour bond	Превежда се описателно като "условно освобождаване с гаранция за добро поведение" или "обещание за добро поведение пред съда".	Грешка е да се преведе просто като "гаранция" (финансова), без да се обясни, че е свързана с поведение и съдебен надзор, а не с депозит.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Caution	Да се обясни като „полицейско предупреждение за правото на мълчание“ – кратка описателна фраза, тъй като няма пряк юридически еквивалент в българската система. Не се търси буквален превод на думата „caution“.	Кандидатите превеждат буквално като „предупреждение“ (общо, като порицание) или „предпазливост“, без да предадат правния смисъл – загубва се идеята за правото на мълчание и последиците от говоренето.
AVO	Кажете 'заповед за защита от насилие' или запазете 'AVO' с кратко пояснение 'съдебна заповед за защита'.	Не превеждайте буквално като 'заповед за арест' — AVO не е заповед за арест, а защитна/ограничителна мярка; тази грешка напълно променя смисъла.
Justice of the Peace	Кажете 'мирови съдия' като най-близкия традиционен термин, или обяснете 'лице, оправомощено да заверява документи (Justice of the Peace)'.	Буквалният превод 'мирови съдия' може да подведе, тъй като слушателят си представя съдебна фигура с правораздавателни функции — в Австралия ролята е чисто заверяваща, не съдебна.
On-the-spot fine	Кажете „глоба на място“ или „моментна глоба“ — кратко описателно изразение, което предава същността.	Грешка е да се преведе просто като „щрафна такса“ или „наказание“, без да се предаде ключовият елемент, че се плаща веднага, на място, без съдебен процес.
Working with Children Check	Да се каже „проверка за работа с деца“ или да се остави на английски „Working with Children Check“, тъй като е специфична австралийска процедура без точен български аналог.	Грешка е да се преведе просто като „проверка на досие“ (background check), което пропуска специфичния фокус върху работа с деца и правния статут на документа в Австралия.

Consumer · 15

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Excess	Превежда се като „самоучастие“ — стандартен български застрахователен термин.	Грешка е да се преведе като „излишък“ (буквален превод на думата excess), което е напълно грешно и подвежда относно финансовото задължение на клиента.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Australian Consumer Law	Превежда се описателно като "Австралийски закон за защита на потребителите".	Буквалният превод "Австралийско потребителско право" звучи чуждо и не предава ясно, че става дума за закон, защитаващ правата на потребителите.
NRMA Insurance	Оставя се като „NRMA“ (изговорено на английски), евентуално с добавка „застрахователна компания NRMA“.	Превод като „национална застрахователна асоциация“ е грешен и подвеждащ — NRMA е конкретна търговска марка, не държавна структура.
Ombudsman	Кандидатът може да каже „омбудсман“ (транслитерация), тъй като думата вече се използва в българския език в подобен смисъл, но е добре да се добави кратко пояснение като „институция за разглеждане на жалби“.	Често се превежда буквално като „посредник“ или „защитник на правата“, което губи институционалния смисъл — омбудсманът не е обикновен медиатор, а официален орган с правомощия за разследване.
Private health insurance	Превежда се като „частна здравна осигуровка“ — това е точен и разбираем български еквивалент.	Бъркането ѝ с Medicare или превод като „здравна осигуровка“ без „частна“ губи точка, защото се изгубва разликата между държавна и частна система.
Membership costs	Превежда се като „такса за членство“ или „разходи за членство“.	Превод като „цена на членството“ звучи по-разговорно, но по-точният административен термин е „такса за членство“ — грешка е да се изпусне думата „такса“, ако говорим за конкретна сума.
Financial hardship	Кандидатът трябва да каже „финансови затруднения“ — това е директен и точен превод.	Грешка е да се преведе като „бедност“ (poverty), което е по-силно и различно понятие от временните финансови затруднения, признавани от доставчиците.
Afterpay	Да се запази името на английски – „Afterpay“ – като собствено име на услуга/марка.	Не бива да се превежда буквално като „плащане по-късно“ като общ термин – Afterpay е конкретна търговска марка/услуга, не общо понятие за разсрочено плащане.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Comprehensive insurance	Кажете 'пълна автомобилна застраховка' или 'комплексна застраховка (comprehensive insurance)'.	Грешка е да се преведе просто като 'застраховка', без да се посочи че е 'пълна' — това я обърква с базовата задължителна застраховка (СТР) или частичната застраховка.
Third party	Кандидатът може да каже „трета страна“ – това е директен и разбираем превод, който се използва в българската юридическа и финансова терминология.	Грешка е да се преведе буквално като „трета партия“ (свързвайки се с политическа партия), което звучи нелогично и обърква смисъла в контекст на застраховане или плащания.
ACCC	Запазва се като ACCC, евентуално с кратко пояснение „австралийска комисия за защита на конкуренцията и потребителите“.	Често се бърка с обикновена „потребителска организация“ (частна асоциация), а не с държавен регулаторен орган с правомощия за санкции – това е съществена грешка в статута му.
BPAY	Запазете английското име 'BPAY' като собствено име на платежна система, без превод.	Кандидати понякога го превеждат общо като 'банков превод', което губи специфичността на системата и конкретния номер на биллер, важен за информацията в диалога.
Cooling-off period	Кажете 'период за размисъл' или 'срок за отказ от договора'.	Буквалният превод 'период на охлаждане' звучи неестествено и неясно на български — по-добре е да се обясни функцията, а не да се превежда дума по дума.
Direct debit	Да се каже „директен дебит“ или „автоматично директно плащане от банковата сметка“ – термина „директен дебит“ се разбира добре и в българската банкова практика.	Грешка е да се преведе като „директен превод“ или „автоматичен трансфер“, което звучи като кандидатът плаща доброволно, а не че сумата се тегли автоматично от друга страна.
Hardship arrangement	Да се каже „споразумение за облекчено плащане поради финансови затруднения“ – кратко обяснение, защото няма пряк устойчив термин на български.	Грешка е да се преведе буквално като „договор за трудности“, което е неразбираемо и не предава смисъла на финансово облекчение или разсрочване.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Fair Work	Оставя се като „Fair Work“ на английски, тъй като е собствено име на институция.	Превод като „справедлива работа“ е буквален и подвеждащ, защото звучи като описателна фраза, а не като име на регулаторен орган.
Unfair dismissal	Кандидатът трябва да каже „неправомерно уволнение“ или „несправедливо уволнение“ — това е точният правен термин на български.	Грешка е да се преведе просто като „уволнение“ без елемента на несправедливост, или да се обърка с „съкращение“ (redundancy), което е различен правен термин.
Superannuation	Кандидатът трябва да каже „пенсионен фонд“ или транслитерирано „супер“, но по-точно е „задължителни пенсионни вноски (superannuation)“.	Грешка е да се преведе просто като „пенсия“, защото това звучи като държавна пенсия при старост, а не като натрупващ се личен фонд с вноски от работодателя.
WorkCover	Запазва се името WorkCover, с кратко пояснение: „осигуровка/компенсация при трудова злополука WorkCover“.	Грешка е да се преведе просто като „застраховка“ общо — WorkCover е конкретна държавна/щатска схема за трудови злополуки, не обикновена лична застраховка.
Enterprise agreement	Превежда се описателно като "колективно трудово споразумение на предприятието", тъй като няма пряк еквивалент в българската система.	Грешка е да се преведе просто като "трудов договор" (individual contract), което губи колективния и институционален характер на споразумението.
Payslip	Превежда се като „фиш за заплата“ или „платежен фиш“.	Не бива да се превежда просто като „заплата“ — фишът е документ, а не самата сума, и объркването губи точност при информация за доказване на доход.
Tax file number	Превежда се като "данъчен идентификационен номер" или се запазва абривиатурата TFN с кратко пояснение.	Кандидатите го бъркат с ABN (номер на бизнес) или с "осигурителен номер", което е различна система.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Workers compensation	Превежда се като "обезщетение при трудова злополука" или "компенсация за пострадали работници".	Грешка е буквален превод "работническа компенсация", който звучи неясно и не предава застрахователния характер на схемата.
Penalty rates	Да се каже „допълнително заплащане за работа в неудобно време“ или „завишено заплащане за извънредни часове“ – описателно, тъй като буквален еквивалент не съществува.	Не бива да се бърка с „извънреден труд“ (overtime) – penalty rates се отнасят до времето на деня/седмицата (вечер, уикенд, празник), не до броя отработени часове над нормата.
Long service leave	Превежда се описателно като „отпуск за дългогодишна служба“ или „отпуск за дълъг трудов стаж при един работодател“.	Грешно се превежда като обикновен „годишен отпуск“ (annual leave), което губи специфичния смисъл на награда за дългосрочна лоялност към работодателя.
Probation period	Превежда се като „изпитателен срок“ – пряк и точен еквивалент на български.	Понякога се превежда погрешно като „условна присъда“ (юридическо значение на probation в наказателното право), което е напълно различен контекст.
Casual loading	Да се каже „добавка за непостоянна заетост“ или „надбавка за casual работници“ – описателно.	Грешка е да се преведе просто като „бонус“ или „извънреден труд“ – casual loading е компенсация за статута на несигурна заетост, не награда за представяне или допълнителни часове.
Super	Може да се използва „пенсионен фонд“ или транслитерация „супер(ануация)“ с кратко обяснение при нужда; в разговорен контекст „супер“ като съкратено име се разбира от повечето български преводачи в тази сфера.	Буквален превод като „супер“ без обяснение звучи като жаргонна дума и не предава смисъла на задължителна пенсионна вноска; други бъркат го с общо спестяване, а не с работодателски принос.
TFN	Запазете съкращението TFN, евентуално с кратко пояснение „данъчен номер“.	Грешка е да се преведе като „ABN“ (номер за бизнес), който е съвсем друг идентификатор за фирми, а не за физически лица наети на работа.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Waiting period	Превежда се като "период на изчакване" – стандартен и разбираем термин.	Смесва се с "waiting list" (списък на чакащите), с което понятието за забавяне преди изплащане на пари се подменя с понятие за опашка за услуга.
Concession card	Кандидатът трябва да каже „карта за отстъпки/концесионна карта“, като добави кратко пояснение „издадена от Centrelink“.	Честа грешка е буквалният превод „концесионна карта“ без обяснение, което на български звучи неразбираемо извън контекста, или объркване с обикновена „отстъпкова карта“ от магазин.
myGov	Кандидатът трябва да запази „myGov“ като собствено име, без превод.	Грешка е да се преведе като „правителствен сайт“ общо, без да се посочи, че е конкретен портал за лични профили и услуги.
Centrelink	Кандидатът трябва да запази „Centrelink“ като собствено име, без превод.	Грешка е да се преведе като „социални грижи“ или „социално осигуряване“, което звучи като общо понятие, а не като конкретната институция.
JobSeeker	Запазва се като собствено име "JobSeeker" (плащане), тъй като е конкретна програма на Centrelink.	Грешка е да се преведе общо като "обезщетение за безработица", защото звучи като генерично понятие, а не като конкретната австралийска програма с нейните условия.
Age Pension	Да се каже „държавна пенсия за старост“ или просто „пенсия от Centrelink“.	Грешка е да се приравни на „трудова пенсия“ – Age Pension не зависи от вноски или трудов стаж, а е социално подпомагане на база тест за доходи и имущество.
Carer Payment	Да се каже „плащане за полагащ грижи“ или „social плащане за болногледач от Centrelink“.	Не бива да се бърка с „carer allowance“ – carer payment е основен доход при пълна ангажираност в грижа, докато allowance е допълнителна добавка; смесването им губи точност.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Income test	Превежда се като „проверка на дохода“ или „тест за доходите“ – кратка описателна фраза, запазваща смисъла на административна проверка от Centrelink.	Често се превежда просто като „данъчна проверка“ или се бърка с „income tax“, което е грешно – тук става дума за административен критерий за социални плащания, не за данъци.
Mutual obligation	Превежда се описателно като „насрещни задължения“ или „взаимни задължения към Centrelink“ – кратка обяснителна фраза.	Буквалният превод „взаимно задължение“ без контекст на Centrelink звучи неясно и може да се обърка с общо договорно понятие, губейки административния смисъл.
Healthcare card	Кажете 'здравна карта (Healthcare Card)' или 'карта за здравни отстъпки', уточнявайте че не е Medicare картата.	Чест капан е да се обърка с Medicare картата — Healthcare Card дава отстъпки за нискодоходни, а не общо здравно осигуряване; смесването на двете губи точност.
Rent Assistance	Превежда се описателно като „помощ за наем“ или „добавка за наем от Centrelink“.	Грешно се обобщава като „социално жилище“ или „жилищна помощ“ изобщо, без да се посочи, че е конкретна добавка към съществуващо плащане, а не самостоятелна програма за жилище.
Assets test	Кажете 'проверка на имущественото състояние' или 'тест за имущество (assets test)', като поясните накратко че е оценка на притежаваните активи за целите на социалните плащания.	Често се превежда буквално като 'тест на активите' без обяснение, което звучи неясно на български; или се бърка с 'income test' (проверка на доходите) — те са различни проверки и объркването губи точки.
Carer Allowance	Да се каже „добавка за полагащ грижи“ или директно „Carer Allowance“, тъй като това е конкретен вид плащане на Centrelink без пряк български еквивалент.	Грешка е да се преведе общо като „социална помощ“ или „пенсия за инвалидност“, което губи специфичния смисъл, че плащането е за лицето, което се грижи, не за болния.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Family Tax Benefit	Кажете 'семеино данъчно обезщетение' или запазете 'Family Tax Benefit' с кратко пояснение 'плащане за семейства с деца от Centrelink'.	Грешка е да се преведе просто като 'данъчно облекчение', което звучи като намаление на данък, а не като директно социално плащане — това обърква същността на бенефита.

Community · 11

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Beyond Blue	Оставя се като „Beyond Blue“ на английски, evtl. с кратко пояснение „организация за психично здраве“.	Превод като „отвъд синьото“ буквално е безсмислен и издава непознаване — трябва да се запази името непереведено.
Palliative care	Превежда се като „палиативни грижи“ — утвърден медицински термин на български.	Превод като „хоспис“ е грешен — хосписът е мястото/институцията, докато „palliative care“ е вид грижа, която може да се предоставя и у дома.
Counselling sessions	Превежда се като „консултативни сесии“ или „сесии при психолог/консултант“.	Превод само като „срещи“ без уточнение „консултативни“ губи специфичния терапевтичен контекст и точка за информация.
My Aged Care	Запазва се като английско име „My Aged Care“, без превод. Може да се добави кратко пояснение: „услугата My Aged Care за грижа за възрастни хора“.	Кандидати го превеждат буквално като „моята грижа за възрастни хора“ или го бъркат с Centrelink/NDIS — губи се точност, защото името е собствено и се отнася до конкретна система, не до общо понятие.
Respite	Превежда се описателно като „временна грижа за отмора на болногледача“ или „почивна грижа“.	Често се превежда буквално и неясно като „почивка“, без да се обясни, че става дума за грижа за зависимия човек, а не отпускане за работника — това губи смисъла в контекста на NDIS/aged care.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
TIS National	Да се запази на английски като "TIS National", евентуално с кратко пояснение "службата за телефонен превод", тъй като е собствено име на институция.	Кандидатите го превеждат буквално като "национална служба" или го бъркат с Medicare/Centrelink, губейки идентичността на конкретната институция.
Home care package	Да се каже „пакет за домашни грижи“ – описателно, тъй като е специфична австралийска правителствена схема без пряк български еквивалент.	Не бива да се превежда просто като „домашна помощ“ или „социални грижи“ – губи се смисълът, че това е конкретна финансирана от държавата структурирана програма с нива на финансиране.
Aged care assessment	Превежда се описателно като „оценка на нуждите за грижа за възрастни хора“.	Обърква се с общ „медицински преглед“ – трябва да се предаде, че е специфична административна оценка, определяща вида и нивото на грижа, не просто здравен преглед.
ACAT	Запазва се като ACAT, при нужда с кратко обяснение „екип за оценка на нуждите на възрастни хора“.	Погрешно се превежда просто като „комисия“ или „лекарска комисия“ без връзка с конкретната система за грижа за възрастни хора, което губи институционалната идентичност.
Interpreter service	Да се каже „преводаческа услуга“ или „услуга за устен превод“ – ясно и точно предава смисъла.	Грешка е да се използва „транслейтър“ или да се обърка с писмен превод („преводач на документи“), докато тук се говори за устен превод на живо.
NDIS	Запазете английското съкращение NDIS, както е зададено в правилата, и при нужда добавете кратко пояснение „национална схема за подпомагане на хора с увреждания“.	Кандидатите го превеждат буквално като „национална схема за инвалидност“, което звучи като държавна пенсия за инвалидност, а не като схема за финансиране на конкретни услуги и подкрепа — това губи точния смисъл.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Online portal	Превежда се като „онлайн портал“ или „онлайн платформа“ — терминът е широко разбираем на български.	Превод като „сайт“ без уточнение губи нюанса на интерактивна система за подаване/следене на заявления, което може да обърка слушателя.
Home Affairs	Каже се на английски „Home Affairs“ или „Department of Home Affairs“, тъй като е собствено име на институция без утвърден български еквивалент.	Кандидатите го превеждат буквално като „Вътрешни работи“ или го бъркат с полицията — това губи точка, защото звучи като различна институция (MBP), а не като имиграционния орган.
Services Australia	Оставя се като „Services Australia“ на английски, тъй като е собствено име на институция.	Бъркането му директно с Centrelink (изписвайки само „Centrelink“) губи точка, защото Services Australia е по-широкият административен орган, който включва Centrelink и Medicare.
Bridging visa	Кандидатът трябва да каже „преходна виза“ или „временна свързваща виза“ — това предава смисъла точно.	Грешка е да се преведе просто като „временна виза“ без елемента на „изчакване на решение“, което е ключовата характеристика на bridging visa.
Citizenship test	Да се каже „тест за гражданство“ или „изпит за австралийско гражданство“ — ясно и описателно, не е нужна транслитерация.	Кандидати го бъркат с „тест за виза“ или „езиков тест“ — но той е конкретно за придобиване на гражданство, не за виза или ниво на английски.
NAATI	Запазва се като NAATI — името на организацията не се превежда.	Опит за превод или обяснение на абривиатурата (напр. „Национална агенция за преводачи“) вместо запазване на оригиналното име губи точността и може да обърка изпитващия.
Partner visa	Да се каже „виза за партньор“ — директен и ясен превод, широко разбираем.	Грешка е да се преведе като „брачна виза“ (marriage visa) — партньорската виза включва и дефакто връзки, не само брак.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Permanent resident	Използвайте „постоянно пребиваващ“ или „лице с постоянно пребиваване“ — това е точният и утвърден термин.	Кандидатите често казват просто „резидент“ или го бъркат с гражданство („гражданин“), което е грешно, защото постоянният резидент няма същите права като гражданина (напр. право на глас).
Skills assessment	Превежда се като „оценка на уменията/квалификацията“ – ясен и разбираем термин на български.	Често се бърка с общ „изпит“ или „тест по английски“ – трябва да се посочи, че става дума за оценка на професионална квалификация, не за езиков тест.
Visa condition	Кажете „условие на визата“ — директен и ясен превод.	Кандидатите понякога го обобщават неточно като „правило за визата“ или го бъркат с „вид на визата“, което размива конкретния юридически смисъл на наложено условие.

Education · 9

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
TAFE	Запазва се като английско име TAFE, без превод, евентуално с пояснение „TAFE — институт за професионално обучение“.	Грешка е да се преведе като „университет“ — TAFE е различна от университетското образование система и това обърква нивото/типа на квалификацията.
Public school	Превежда се като „държавно училище“.	Грешка е да се преведе като „обществено училище“ буквално без връзка с финансирането — важно е да се предаде, че е държавно и безплатно, за разлика от частно училище.
VET	Да се каже „професионално образование и обучение“ или директно „VET“ като абривиатура, ако контекстът е ясен.	Голяма грешка е да се преведе като „ветеринар“ (veterinarian) – в образователен контекст VET няма нищо общо с животни, а с професионално обучение.

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
NAPLAN	Запазете 'NAPLAN' като собствено име, при нужда добавете 'национален стандартизиран тест по грамотност и математика'.	Не превеждайте като общо 'изпит' или 'матура' — NAPLAN не е изпит с оценка за завършване, а диагностично национално тестване; тази разлика е важна за точния превод.
Prep	Кажете „подготвителен клас“ или „предучилищна година“, вместо да търсите буквален еквивалент.	Грешка е да се преведе като „детска градина“ (kindergarten), защото в различните австралийски щати терминологията се различава и рер е формална част от училищната система, не е детска градина в българския смисъл.
HSC	Запазете 'HSC' като собствено име, при нужда пояснете 'сертификат за завършено средно образование в НЮУ'.	Не превеждайте като общ 'диплома за средно образование' без пояснение — HSC е специфичен за NSW документ, различен от еквивалентите в другите щати (напр. VCE във Виктория).
Kindergarten	В зависимост от контекста — ако е първата училищна година, кажете 'подготвителен клас/начална година в училище'; ако е за по-малки деца преди училище, кажете 'детска градина'.	Автоматичният превод 'детска градина' е грешен в много австралийски контексти, защото kindergarten там често означава първата година на формалното училищно обучение, а не предучилищна грижа.
Scholarship	Кажете просто „стипендия“ — това е директен и точен превод.	Рядко има грешка тук, но внимавайте да не го объркате с „грант“ или „заем“ — стипендията обикновено не се връща, за разлика от студентски заем.
Year 12	Кажете „12-ти клас“ — пряк и разбираем еквивалент.	Грешка е да се преведе буквално числово без контекст като просто „година 12“, което звучи неясно на български вместо ясения термин „клас“.

Housing · 4

Australian term	How to render it in Bulgarian	Where marks are lost
Bond	Превежда се като "гаранционен депозит" (или "депозит" в контекст на наем), а не буквално като "облигация".	Честа грешка е буквалният превод "облигация" (финансов инструмент), което напълно променя смисъла в контекста на наемане на жилище.
Lease agreement	Превежда се directno като "договор за наем".	Кандидатите понякога го бъркат с "bond" (депозита) или го обобщават като "договор", без да уточнят, че е конкретно за наемане на имот.
Council rates	Кажете 'общински данък върху имота' или 'такса към общинския съвет'.	Не бъркайте с 'наем' (rent) или с данък общ доход — 'council rates' е специфичен местен имотен данък, различен от национални данъци.
Public housing	Кажете „социално жилище“ или „общинско/държавно жилище под наем“.	Кандидатите го превеждат буквално като „публично жилище“, което не носи ясен смисъл на български и не предава идеята за подпомагано наемане от държавата.

naaticcl.com is an independent exam-practice platform, not affiliated with or endorsed by NAATI. These renderings are study aids written for CCL practice, not official translations. Language policy: always check naati.com.au. You may print and share this list unchanged.